

02.27 Οι φυσικές καταστροφές στο χώρο της Ελλάδας

Ποιος είναι υπεύθυνος για τις φυσικές καταστροφές ;

Οι καταστροφές που προκαλούνται από σεισμούς ή εκρήξεις ηφαιστειών οφείλονται στη Φύση και δεν μπορούμε να τις αποτρέψουμε, παρά μόνο να πάρουμε κάποια προληπτικά μέτρα εκ των προτέρων, ώστε να μετριαστεί ο βαθμός της καταστροφής (π.χ. αντισεισμική δόμηση των κτιρίων, οργανωμένο σχέδιο αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών κ.λπ.).

Οι **πυρκαγιές**, που μπορεί να οφείλονται στην κακή συντήρηση του δικτύου της ΔΕΗ ή σε εμπρησμούς, η **καταστροφή του περιβάλλοντος** εξαιτίας των βιομηχανιών ή της ανευθυνότητας του ανθρώπου π.χ. ανεξέλεγκτη χρήση χωματερών ή **η ρύπανση και η μόλυνση του νερού**, η **άναρχη δόμηση** με το μπάζωμα ρεμάτων που θα επιφέρουν πλημμύρες και μεγάλες καταστροφές, είναι κάποια παραδείγματα καταστροφών που προκαλούνται από τον άνθρωπο.

Που οφείλονται οι πυρκαγιές ;

Οι **πυρκαγιές** μπορεί να οφείλονται :

- Σε **φυσικά αίτια**. Εδώ κατατάσσουμε κυρίως τις πυρκαγιές από κεραυνούς. Οι φυσικές πυρκαγιές, σαν ποσοστό, είναι λίγες, καθώς δεν ξεπερνούν το **3%**.
- Σε **αμέλεια**. Προκαλούνται από την αμέλεια που δείχνουν κάποιοι άνθρωποι. Οι πυρκαγιές από αμέλεια αποτελούν τη βασική αιτία των δασικών πυρκαγιών (πάνω από **50%** του συνόλου των πυρκαγιών). Σ' αυτές περιλαμβάνονται οι πυρκαγιές από πέταμα τσιγάρου, καύση καλαμιών, σκουπιδιών και ξερών χόρτων, από σκουπιδότοπους, καλώδια του ηλεκτρικού, σπινθήρες μηχανών, θέρμανση και παρασκευή φαγητού στην ύπαιθρο, βολές των Ενόπλων Δυνάμεων, κλπ.
- Σε **πρόθεση**. Σ' αυτές περιλαμβάνονται οι πυρκαγιές που τις βάζουν κάποιοι άνθρωποι επίτηδες (με πρόθεση). Το αίτιο αυτό προκαλεί το **30%** περίπου των δασικών πυρκαγιών και είναι το πλέον καταστροφικό, καθώς οι εμπρηστές λαμβάνουν μέτρα και επιλέγουν τις κατάλληλες ημέρες που ευνοούν τη γρήγορη και μεγάλη εξάπλωση της φωτιάς. Ο εμπρησμός από πρόθεση, με διάφορες μεθόδους, γίνεται για τη δημιουργία βοσκοτόπων, για την οικοπεδοποίηση, για λόγους αντεκδίκησης, για βλάβη της ασφάλειας ή του τουρισμού μιας περιοχής, κλπ

- Τέλος, στα **άγνωστα αίτια** ταξινομούνται εκείνα που δε μπορούν να εξηγηθούν λογικά ή να αποδειχθούν και αφορούν γύρω στο **17%** των περιπτώσεων.

Γενικά, το προσωπικό μας **όφελος** από την εκμετάλλευση της δασικής γης είναι **ελάχιστο** μπροστά στην **τεράστια ζημιά**, που υφίσταται το περιβάλλον και οι φυσικοί του πόροι (νερό, οξυγόνο ατμόσφαιρας, υγρασία εδάφους, καταφύγιο πανίδας κ.λπ.)

Τι είναι η αυτοανάφλεξη ;

Μεταξύ των σκουπιδιών που αφήνουν εκδρομείς και περαστικοί στο δάσος είναι και κάθε είδους γυαλιά. Το σπασμένο γυαλί που προέρχεται συνήθως από μπουκάλια έχει κοίλο σχήμα και γι' αυτό, όταν πέσει πάνω το το φως του ήλιου λειτουργεί όπως ένα κοίλο κάτοπτρο. Συγκεντρώνει τις ακτίνες του ήλιου και τις κατευθύνει, όπου αναπτύσσεται υψηλή θερμοκρασία. Η ανάκλαση αυτού του φωτός σε ένα σημείο π.χ. ξερόχορτα προκαλεί την ανάφλεξή τους και αν δεν την προλάβουμε έγκαιρα, την πυρκαγιά.

Στην αυτανάφλεξη βασίζεται και η αφή της Ολυμπιακής Φλόγας στην Ολυμπία.

Τι μέτρα μπορούμε να πάρουμε για να αντιμετωπίσουμε τις φυσικές καταστροφές ;

Το κράτος έχει δημιουργήσει υπηρεσίες (Πολιτική Προστασία, Αστυνομία, Πυροσβεστική, ΕΜΑΚ, ΕΚΑΒ, Πολιτική και Πολεμική Αεροπορία) για την παροχή βοήθειας στους ανθρώπους που πλήττονται από τις φυσικές καταστροφές. Αυτό όμως δεν αρκεί. Πρέπει όλοι να βοηθάμε κάθε συνάνθρωπό μας, όταν μας χρειάζεται. Στην περίπτωση ενός καταστρεπτικού σεισμού, για παράδειγμα, οι άστεγοι άνθρωποι χρειάζονται, εκτός από στέγη, είδη διατροφής και ένδυσης, φάρμακα και χρήματα και βέβαια την αγάπη μας και τη συμπαράστασή μας. Σπουδαίο ρόλο σ' αυτό παίζουν και οι Ομάδες Εθελοντών, που είναι απλοί άνθρωποι όπως όλοι μας, που έχουν όμως τη διάθεση να βοηθούν χωρίς ανταμοιβή όσους τους έχουν ανάγκη.